BUSINESS મિત્ર

નિફ્ટી વીકલી એક્સપાયરીના પગલે પોઝિટિવ ખુલેલું શેરબજાર લાલ નિશાનમાં બંધ રહ્યું

શેરબજારમાં 'ટ્રમ્પ કાર્ડ'થી ફફડાટ: સેન્સેક્સ ઇન્ટ્રાડે હાઈથી 995 પોઈન્ટ તૂટ્યો

ઇરાન ટેરિફની જાહેરાતથી રોકાણકારોના રૂ. 93 હજાર કરોડ સાફ

વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા. 13: ભારતીય શેરબજારમાં કોઈક સારા સમાચારથી સુધારો આવે તેની સાથે એક ખરાબ સમાચાર આવી જ જાય છે. હજુય શેરબજારમાં રીકવરીને 24 કલાક થયા નથી, ત્યાં ટ્રમ્પના વધુ એક નિવેદશથી શેરબજારમાં ફરીથી ફફડાટ જોવા મળ્યો હતો, જેના લીધે પોઝિટિવ ખુલેલું શેરબજાર લાલ નિશાનમાં બંધ રહ્યું હતું. જોકે, નિફ્ટી વીકલી એક્સપાયરીની પણ અસર રહી હતી. સૌથી વધુ ધોવાણ હેવીવેઈટ શેરોમાં રિલાયન્સ અને લાર્સન-ટુબ્રો પર જોવા મળ્યું હતું.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ઈરાન સાથે વેપાર કરતા દેશો પર 25 ટકા ટેરિફની જાહેરાત કરી છે, જેનાથી હોબાળો મચી ગયો છે. અસ્થિર માહોલમાં વધુ એક ટ્રમ્પે ઝટકો માર્યો છે. આમ, સેન્સેક્સ ઈન્ટ્રાડે હાઈથી 995 પોઈન્ટ તુટયો હતો. જ્યારે નિફ્ટી 25600ની નજીક આવી ગઈ હતી. જેના પરિણામે બીએસઈ લિસ્ટેડ કંપનીઓના માર્કેટ કેપમાં રૂ. 93 હજારનું નુકશાન થયું હતું. આજે સેન્સેક્સના 30 શેરોમાંથી માત્ર 10 શેરો પોઝિટિવ રહ્યા હતા.

કંપનીઓના ત્રીજા ક્વાર્ટરના પરિણામની મોસમ શરૂ થઈ ગઈ છે. જેમાં આઈટી અને બેન્ક શેરમાં સુધારાની ચાલ જોવાઈ હતી. જ્યારે કન્ઝયુમર ડયુરેબલ્સ, રિયલ્ટી અને ફાર્મા શેરોમાં નરમાઈ જોવા મળી હતી.

બીએસઈ સેન્સેક્સ 250.48 પોઈન્ટ એટલે કે 0.3 ટકા વધીને 83627.69 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં સેન્સેક્સ 84258 પોઈન્ટ સુધી ઉછળ્યો હતો, જ્યારે નીચામાં 83262 પોઈન્ટ સુધી ઘટ્યો હતો. નિફ્ટી 57.95 પોઈન્ટ એટલે કે 0.22 ટકા ઘટીને 25732.30 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહી હતી. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં નિફ્ટી 25899 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહી હતી. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં નિફ્ટી 25603 પોઈન્ટ સુધી ઘટી હતી. બેન્ક નિફ્ટી 128.30 પોઈન્ટ એટલે કે 0.22 ટકા સુધરીને 59578.80 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

બીએસઈ ખાતે ઓથમ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ 10.21 ગણા, યુનાઈટેડ સ્પીરીટ 9.84 ગણા, મેક્સ ફાઈ. 6.92 ગણા, કોરોમાંડલ ઈન્ટરનેશનલ 6.89 ગણા અને ફેડરલ બેન્ક 5.66 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે. એનએસઈ ખાતે આઈટીઆઈ લિ. 31.47 ગણા, ઓથમ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ 26.98 ગણા, મહારાષ્ટ્ર સ્કુટર 7.88 ગણા, ઓઈલ ઈન્ડિયા 4.53 ગણા અને આઈએફસીઆઈ 3.83 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે.

બ્રોડર માર્કેટમાં ધીમો સુધારો જોવાયો હતો. બીએસઈ મિડકેપ ઈન્ડેક્સ 0.16 ટકા અને સ્મોલકેપ ઈન્ડેક્સ 0.46 ટકા સુધારા સાથે બંધ રહ્યા હતા.

સેન્સેક્સ	-250.48	83627.69
નિફ્ટી	-57.95	25732.30
બેન્ક નિફ્ટી	128.30	59578.80

નિફ્ટી

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ઓએનજીસી	3.42	243.78
ઇટર્નલ	3.26	294.55
ટેક મહિન્દ્રા	1.81	1614.80
હિન્દાલ્કો	1.76	936.30
ICICI બેન્ક	1.69	1437.00

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ટ્રેન્ટ	3.32	3921.90
લાર્સન-ટુબ્રો	3.27	3887.40
રિલાયન્સ	2.05	1452.80
ડો. રેડ્ડીઝ લેબ	1.99	1191.30
ઇન્ટરગ્લોબ એવીએશન	1.87	4759.50

સેન્સેક્સ

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ઇટર્નલ	3.24	294.50
ટેક મહિન્દ્રા	1.74	1613.05
ICICI બેન્ક	1.66	1436.55
એસબીઆઇ	1.32	1028.45
ટીસીએસ	0.99	3267.60

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ટ્રેન્ટ	3.39	3919.50
લાર્સન-ટુબ્રો	3.25	3888.05
રિલાયન્સ	2.14	1451.50
ઇન્ટરગ્લોબ એવીએશન	1.95	4759.10
આઇટીસી	1.09	334.65

રૂપિયો નજીવો ઘટ્યો

અમદાવાદ, તા. 13: કરન્સી બજારમાં આજે ડોલરમાં સુધારો આગળ વધ્યો હતો અને રૂપિયો નજીવો ઘટ્યો હતો. આજે ડોલરની સામે રૂપિયો 2 પૈસા ઘટીને 90.19ના સ્તરે બંધ રહ્યો હતો, જ્યારે ગત સેશનમાં 90.17ના સ્તેર બંધ રહ્યો હતો. અન્ય કરન્સીઓમાં યુરો 104.87, પાઉન્ડ 121.87, કેનેડિયન ડોલર 64.88, ઓસ્ટ્રેલિયન ડોલર 60.42, જાપાનીઝ યેન 0.5677 અને સીંગાપોર ડોલર 69.91ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

ફોરેક્સ બજાર

ડોલર	90.19 રૂ.
યુરો	104.87 રૂ.
પાઉન્ડ	121.87 રૂ.
યેન	0.5678 રૂ.

ચાર્ન બજાર સુરત (GST સાથેના ભાવ) — નરેશ / મુકેશ ઘીવાળા ૩૫૧૬૪૪૬ - ૨૫૯૯૯૭૪

પ્રફુલ/સાલસર/કેપલોન	રૂ.	૭૫/૩૬ ”	૧૧૧	-----	---
૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	૨૩૩	૫૦/૩૬ ”	૧૨૦	૮૦/૭૨ બ્લેક રોટો	૧૨૯
૩૦/૩૬ એફડી	૨૩૮	૫૦/૪૮ SD/કેપ	૧૮૫	**ગાર્ડન**	
લોકલ		**RIL રિલાયન્સ**		૪૮/૨૪ એફડીવાય	૧૧૪.૫૦
૬૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૨૧	૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૨૪	૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૧૬૧
૬૮/૩૬	૧૧૯	૧૧૪.૧૩ રોટો	---	૬૨ ક્રિમ્પ	૧૨૨
૭૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૧૮	૧૦૦ ટેક્ષ	૧૨૩	૬૮ ક્રિમ્પ	૧૨૦
૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૧૨	**વેલનોન** (જીએસટી સાથે)		૭૨ ક્રિમ્પ	૧૧૯
૮૪/૪૮ ક્રિમ્પ	૧૧૩	૮૦/૭૨ રોટો	૧૨૦	૭૫ ક્રિમ્પ	૧૧૬
૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૧૫૮	૮૦/૭૨ ફોલ્ડર	૧૨૯	૮૦ ક્રિમ્પ	૧૧૫
૮૦/૭૨ રોટો.	૧૧૭.૫	૧૬૦ ડીસ્કેટ	૧૨૯	૮૦/૭૨ રોટો	૧૧૮
૮૦/૩૬ રોટો.	૧૧૬	---	---	૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	---
૧૫૦/૪૮બ્રાઇટ	૧૧૨	૮૦/૧૦૮ ”	૧૨૪	૩૦/૩૬ એફડી	---
				TPM	૧૧૬

તેલ બજાર સુરત (૧૫ કિલોના ભાવ)

સીંગતેલ (૧૫ કિ.)	૨૭૮૦	કોપરેલ	૬૩૦૦
સીંગતેલ (૧૫ લિ.)	૨૫૮૦	વનસ્પતિ ઘી	૨૩૨૦
સીંગતેલ (૫ લી)	૮૩૦	સનફલાવર	૨૩૫૦
કપાસીયા (૧૫ કિ.)	૨૩૯૦	તલતેલ	૪૯૫૦
કપાસીયા (૧૫ લિ.)	૨૧૫૦	દિવેલ	૨૪૯૦
કપાસીયા (૫ લિ.)	૭૮૦	મકાઇ તેલ	૨૩૫૦
સરસીયું તેલ	૨૯૦૦		

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર — પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂ.)

મહારાષ્ટ્ર	
એમ-૩૦ (ભરવાલાયક)	૪૪૦૦
એમ-૩૦	૪૩૫૦
એસ-૩૦	૪૩૦૦
ગુજરાત	
એમ-૩૦	૪૩૦૦
એસ-૩૦	૪૨૫૦

સોના-ચાંદી સુરત (ટેક્ષ સહિત)

સટાન્ડર્ડ સોનું	૧૪૫૬૭૦
તેજાબી સોનું	૧૪૫૫૮૦
દાગીના-૨૨ કેરેટ	૧૩૮૩૮૦
દાગીના-બીએસઆઈ હોલમાર્ક	૧૪૨૭૫૫
સોનાનાં બિસ્કીટ	૧૪૫૬૭૦૦
ચાંદી (૯૯૯)	૨૭૭૦૭૫
ચાંદી સિક્કા	૨૭૮૫૭૫

TCS કંપનીએ છેલ્લા ૬ મહિનામાં ૩૦૦૦૦ કર્મચારીઓને છૂટા કર્યા

ટાટા કન્સલ્ટન્સી કહે છે કે ૨૦૨૬માં પણ છટણીઓ ચાલુ રહેશે

મુંબઈ, તા. ૧૩: વર્ષ 2025માં, ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસીસ એ સમગ્ર કંપનીના માળખામાં મોટા પાયે ફેરફારો કરવાની જાહેરાત કરી હતી. અહેવાલો અનુસાર, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) ના વધતા ઉપયોગને કારણે આ ફેરબદલ કરવામાં આવી હતી, જેના પરિણામે કંપનીમાં નોકરીઓમાં કાપ મુકાયો હતો. હવે, TCS એ પુષ્ટિ કરી છે કે આ યોજના હેઠળ નોકરીઓમાં કાપ મૂકવાની પ્રક્રિયા હજુ પૂરી થઈ નથી અને તે 2026માં પણ ચાલુ રહેશે. છેલ્લા છ મહિનામાં કંપનીએ કુલ મળીને અંદાજે 30,000 કર્મચારીઓ ઘટાડ્યા છે.

પોતાના ત્રીજા ક્વાર્ટર (Q3) ના પરિણામો જાહેર કર્યા પછી, TCS એ જણાવ્યું છે કે કર્મચારીઓની વિદાય આગામી ક્વાર્ટરમાં પણ ચાલુ રહેશે, જોકે આ માટે કોઈ નિશ્ચિત લક્ષ્યાંક રાખવામાં આવ્યો નથી. કંપનીનું કહેવું છે કે દરેક ટર્મિનેશન (નોકરીના અંત) પાછળ યોગ્ય કારણ હશે અને તેને આંતરિક પ્રક્રિયા દ્વારા જ હાથ ધરવામાં આવશે. આ નિવેદન એવા સમયે આવ્યું છે જ્યારે ઘટતી જતી કર્મચારીઓની સંખ્યા, ઓફિસમાં હાજરીના કડક નિયમો અને એપ્રાઈઝલમાં વિલંબને કારણે ઘણા કર્મચારીઓ ચિંતિત છે. TCS ના ચીફ હ્યુમન રિસોર્સ ઓફિસર (CHRO) સુદીપ કુન્નુમલે વિશ્લેષકોને જણાવ્યું હતું કે ઓક્ટોબર-ડિસેમ્બર ક્વાર્ટર દરમિયાન કંપનીએ લગભગ 1,800 કર્મચારીઓને છૂટા કર્યા છે. જોકે, TCS ના ત્રિમાસિક પરિણામોની 'ફેક્ટ શીટ' માં આ આંકડો ઘણો મોટો દેખાય છે. ફેક્ટ શીટ મુજબ, બીજા ક્વાર્ટરની સરખામણીમાં TCS ની કુલ કર્મચારીઓની સંખ્યામાં 11,000 થી વધુનો ઘટાડો થયો છે.

3 દિવસમાં ચાંદીમાં ૨૧,૦૦૦નો તોતિંગ ઉછાળો

ચાંદી રૂ.૨.૭૧ લાખ અને સોનું રૂ.૧.૪૫ લાખના નવા રેકોર્ડ સ્તરે

નવી દિલ્હી, તા. ૧૩ (પીટીઆઈ)

સ્ટોકિસ્ટોની સતત ખરીદી વચ્ચે મંગળવારે રાષ્ટ્રીય રાજધાનીમાં ચાંદીના ભાવ ૬,૦૦૦ રૂપિયા વધીને ૨,૭૧,૦૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોગ્રામના નવા સર્વકાલીન ઉચ્ચતમ સ્તર પર પહોંચ્યા હતા અને સોનાનો ભાવ ૧,૪૫,૦૦૦ રૂપિયા પ્રતિ ૧૦ ગ્રામના વધુ એક રેકોર્ડ સ્તરે પહોંચ્યો હતો.

ઓલ ઈન્ડિયા સરાફા એસોસિએશનના જણાવ્યા અનુસાર, સફેદ કિંમતી ધાતુનો ભાવ સતત ત્રીજા દિવસે ૬,૦૦૦ રૂપિયા અથવા ૨.૩ ટકાના ઉછાળા સાથે ૨,૭૧,૦૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોગ્રામ (બધા કર સહિત) થયો હતો.

સોમવારે સોનાનો ભાવ ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા અથવા ૬ ટકા વધીને ૨,૬૫,૦૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોગ્રામના સર્વકાલીન ઉચ્ચતમ સ્તર પર પહોંચી ગયો હતો, જે શુક્રવારે ૨,૫૦,૦૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોગ્રામ હતો.

તાજેતરના વધારા સાથે છેલ્લા ત્રણ ટ્રેડિંગ સત્રોમાં સફેદ ધાતુમાં ૨૧,૦૦૦ રૂપિયા અથવા ૮.૪ ટકા વધારો થયો છે. આ વર્ષે અત્યાર સુધીમાં ચાંદી ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫ના રોજ ૨,૩૯,૦૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોગ્રામથી ૩૨,૦૦૦ રૂપિયા અથવા ૧૩.૪ ટકા વધી છે.

ઈક્વિટી કેશ સેગમેન્ટમાં માર્જિન ઘટાડવાના પ્રસ્તાવને મંજુરી

છેલ્લા ત્રણ વર્ષોમાં કેશ સેગમેન્ટના ટ્રેડિંગ વોલ્યુમ બમણુ થઇ ગયું, પણ ડેરિવેટિઝ કરતા ઘણું ઓછું વધ્યું

નવી દિલ્હી, તા. 13: સેબી સમિતિએ કેશ સેગમેન્ટ પર માર્જિન ઘટાડવાના પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપી દીધી છે. આનાથી બજારમાં કેશ સેગમેન્ટને પ્રોત્સાહન મળશે. આ મામલાથી પરિચિત સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે સેબીએ હવે આ મામલે અંતિમ નિર્ણય લેવાનો છે. એક સૂત્રએ જણાવ્યું હતું કે, પેનલે કેશ સેગમેન્ટમાં માર્જિન ઘટાડવાના પ્રસ્તાવને લીલી ઝંડી આપી દીધી છે. તેમણે હાલની સિસ્ટમની સમીક્ષા કરવા પણ સંમતિ આપી છે. પેનલે જોખમને સારી રીતે આવરી લેવા માટે યોગ્ય માર્જિન એકત્રિત કરવાની સલાહ આપી છે. જોકે, પેનલનું કહેવું છે કે તે 12.5 ટકાથી ઓછું ન હોવું જોઈએ. હવે સેબી આ મુદ્દે અંતિમ નિર્ણય લેશે. હાલમાં, મોટાભાગના શેરો માટે વેલ્યુ એટ રિસ્ક અને એક્સ્ટ્રીમ લોસ માર્જિન 12.5 અને 20 ટકાની વચ્ચે છે. બજારની વધઘટને કારણે મહત્તમ સંભવિત નુકસાનને આવરી લેવા માટે વીએઆર માર્જિન લાદવામાં આવે છે. તેવી જ રીતે, ઈએલએમ એ વધારાનું માર્જિન છે જે એક્સચેન્જો સામાન્ય માર્જિન ઉપરાંત લાદે છે. બીજા સૂત્રએ જણાવ્યું હતું કે, સેબીએ આ સંદર્ભે ડેટાની વધુ તપાસ કરવી પડશે. તે પછી, તે ક્લિયરિંગ કોર્પોરેશન, એક્સચેન્જો અને અન્ય પક્ષોનો અભિપ્રાય લીધા પછી અંતિમ નિર્ણય લેશે.

અમેરિકા માત્ર ૬ અબજ ડોલરમાં આખો ગ્રીનલેન્ડ દેશ ખરીદવા માગે છે

ગ્રીનલેન્ડ અંગે અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વધુ ને વધુ આક્રમક બની રહ્યા છે. તેમણે સ્પષ્ટપણે કહ્યું છે કે જો બધું તેમની મરજી મુજબ નહીં થાય, તો અમેરિકા ગ્રીનલેન્ડ પર બળજબરીથી કબજો કરી લેશે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના નિવેદનથી યુરોપમાં રાજકીય ઉથલપાથલ મચી ગઈ છે, એટલું જ નહીં, પણ વિશ્વના સૌથી મોટા લશ્કરી જોડાણ નાટોના ભવિષ્ય અંગે પણ ગંભીર પ્રશ્નો ઊભા થયા છે. આ મુદ્દા પર યુરોપિયન યુનિયનના સંરક્ષણ કમિશનર એન્ડ્રેસ કુબિલિયસે ચેતવણી આપી છે કે જો અમેરિકા લશ્કરી બળ દ્વારા ગ્રીનલેન્ડ પર કબજો કરશે, તો તે નાટોનો અંત હશે. ગ્રીનલેન્ડે પોતે પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેની સુરક્ષા કોઈ એક દેશ પર છોડી દેવી જોઈએ નહીં, પરંતુ નાટોના સામુહિક સુરક્ષા માળખામાં હોવી જોઈએ. ચીને પણ કડક વલણ અપનાવ્યું છે અને કહ્યું છે કે અમેરિકાએ પોતાનાં હિતોને પૂરાં કરવા માટે અન્ય દેશોનો ઉપયોગ કરવાનું ટાળવું જોઈએ. તો મોટો પ્રશ્ન એ છે કે જો નાટોનો સૌથી શક્તિશાળી સભ્ય બીજા સભ્ય પર હુમલો કરવાની ધમકી આપે તો નાટોનું ભવિષ્ય શું હશે? નાટોનો મૃત્યુઘંટ સંભળાઈ રહ્યો છે.

ગ્રીનલેન્ડ ડેનમાર્કનો સ્વાયત્ત પ્રદેશ છે. આબોહવા પરિવર્તને નવા શિપિંગ માર્ગો ખોલ્યા છે અને લશ્કરી હિલચાલને સરળ બનાવી છે. આના કારણે વિશ્વનાં મુખ્ય રાષ્ટ્રોમાં આ પ્રદેશ માટે સ્પર્ધા વધી છે. ગ્રીનલેન્ડ વિશ્વનો સૌથી મોટો ટાપુ છે, જે ઉત્તર અમેરિકા અને યુરોપ વચ્ચે સ્થિત છે. તે ડેનમાર્કનો ભાગ છે પરંતુ ૨૦૦૯ થી સ્વશાસિત છે. આબોહવા પરિવર્તનને કારણે બરફ પીગળી રહ્યો છે જેના કારણે ગ્રીનલેન્ડમાં દુર્લભ ખનિજો, તેલ અને ગેસના ભંડાર ખુલ્લા પડી રહ્યા છે. આર્કટિક સર્કલમાં સ્થિત ગ્રીનલેન્ડ ઉત્તરીય સમુદ્રી માર્ગનો એક ભાગ છે, જે એશિયા અને યુરોપ વચ્ચેના વેપારને ટૂંકાવી શકે છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ માને છે કે ગ્રીનલેન્ડ અમેરિકાની રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા માટે આવશ્યક છે કારણ કે તે રશિયા અને ચીનની પ્રવૃત્તિઓ પર નજર રાખી શકે છે. પત્રકારો સાથે વાત કરતાં ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે કહ્યું કે ગ્રીનલેન્ડનું ભૌગોલિક સ્થાન અમેરિકાની રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા માટે મહત્ત્વપૂર્ણ છે. હાલના લશ્કરી કરારો અમેરિકા માટે પૂરતા નથી.

હવે એવા સમાચાર આવ્યા છે કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ ગ્રીનલેન્ડનાં લોકોને રોકડ રકમ ઓફર કરવા જઈ રહ્યા છે, જેથી તેઓ ગ્રીનલેન્ડને ડેનમાર્ક છોડીને અમેરિકાનો ભાગ બનાવવા માટે સંમત થાય. અમેરિકા ગ્રીનલેન્ડનાં રહેવાસીઓને પ્રતિ વ્યક્તિ ૧૦ હજાર ડોલરથી એક લાખ ડોલર સુધીની રોકડ મદદ આપવાની યોજના બનાવી રહ્યું છે. ગ્રીનલેન્ડ હાલમાં ડેનમાર્કનો અર્ધ-સ્વાયત્ત પ્રદેશ છે, જેની વસ્તી આશરે ૫૭,૦૦૦ છે. જો કે, ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની રોકડ રકમની ઓફર હજુ તેના પ્રારંભિક તબક્કામાં છે. જો અમલમાં મૂકવામાં આવે તો તે અમેરિકના માત્ર ૬ અબજ ડોલરનો ખર્ચ કરીને ગ્રીનલેન્ડ ખરીદી શકે છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રની આ યોજનાની માહિતી સામે આવ્યા પછી ડેનમાર્ક અને તેના સાથી દેશોનો તણાવ વધી ગયો છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ પોતાનાં નિવેદનોથી સમયાંતરે જે દેશોને નિશાન બનાવી રહ્યા છે ત્યાં ભય વ્યાપી ગયો છે. ફ્રાન્સ, જર્મની, ઇટાલી, પોલેન્ડ, સ્પેન, બ્રિટન અને ડેનમાર્ક દ્વારા એક સંયુક્ત નિવેદન બહાર પાડ્યું છે, જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે ગ્રીનલેન્ડના ભવિષ્ય વિશે નિર્ણય લેવાનો અધિકાર ફક્ત ગ્રીનલેન્ડ અને ડેનમાર્ક પાસે છે અને તેમાં અમેરિકન દખલગીરી યોગ્ય નથી. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ તેવું માનતા નથી.

નાટો અથવા નોર્થ એટલાન્ટિક ટ્રિટી ઓર્ગેનાઈઝેશન ૧૯૪૯ માં સ્થાપિત થયું હતું. તેનો મૂળ હેતુ શીત યુદ્ધ દરમિયાન સોવિયેત યુનિયન સામે સામુહિક સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવાનો હતો. નાટોમાં ૩૨ દેશોનો સમાવેશ થાય છે અને તેનો સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ પાયો કલમ ૫ છે. આ કલમ હેઠળ એક સભ્ય પરનો હુમલો બધા પરનો હુમલો માનવામાં આવે છે. ગ્રીનલેન્ડ ડેનિશ પ્રદેશમાં એક અર્ધ-સ્વાયત્ત પ્રદેશ છે. ઓછી વસ્તી હોવા છતાં, આ ટાપુ ખૂબ જ વ્યૂહાત્મક મહત્ત્વ ધરાવે છે. ગ્રીનલેન્ડ આર્કટિક ક્ષેત્રમાં સ્થિત છે, જ્યાં નવા દરિયાઈ માર્ગો ઝડપથી ખૂલી રહ્યા છે. આ પ્રદેશ ખનિજ સંસાધનોથી સમૃદ્ધ માનવામાં આવે છે અને અમેરિકાએ પહેલાંથી જ ત્યાં લશ્કરી હાજરી જાળવી રાખેલી છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ દલીલ કરે છે કે જો અમેરિકા ગ્રીનલેન્ડ પર નિયંત્રણ નહીં રાખે તો રશિયા કે ચીન ત્યાં પોતાનો પ્રભાવ વધારી શકે છે. જો કે, ડેનમાર્ક અને ગ્રીનલેન્ડ બંનેએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે ગ્રીનલેન્ડ ન તો વેચાણ માટે છે અને ન તો દબાણ હેઠળ તેને સોંપવામાં આવશે.

જો અમેરિકા અને ડેનમાર્ક વચ્ચે ટક્કર થાય છે, તો કલમ ૫ લાગુ કરી શકાતી નથી, કારણ કે આ માટે બધા સભ્યોની સર્વસંમતિ જરૂરી છે અને અમેરિકા પોતે પણ આનો એક પક્ષ હશે. આને નાટોની સૌથી મોટી નબળાઈ માનવામાં આવે છે. તે તેના પોતાના સભ્યો વચ્ચેના સંઘર્ષોનો સામનો કરવાનો સ્પષ્ટ માર્ગ પ્રદાન કરતું નથી. જો ડેનમાર્કને લાગે કે તેની સાર્વભૌમત્વ અથવા પ્રાદેશિક અખંડિતતા જોખમમાં છે, તો તેને નાટોના કલમ ૪ હેઠળ કટોકટીની બેઠક બોલાવવાનો વિકલ્પ છે. જો કે, આ કલમ હેઠળ આપમેળે લશ્કરી કાર્યવાહી ફરજિયાત બનતી નથી, પરંતુ તેનો હેતુ ફક્ત રાજકીય દબાણ લાવવાનો છે. નિષ્ણાતો માને છે કે આવી પરિસ્થિતિ નાટોમાં આંતરિક વિભાજન તરફ દોરી શકે છે. આ પરિસ્થિતિ ૨૦૦૩ ના ઇરાક યુદ્ધ જેવી હોઈ શકે છે, જ્યારે કેટલાક દેશો અમેરિકાની સાથે ઊભા હતા અને કેટલાક તેની વિરુદ્ધમાં હતા. ફરક એટલો જ હશે કે આ વખતે અમેરિકા કોઈ વિદેશી દેશને નહીં, પણ નાટો સભ્યને નિશાન બનાવશે. આ જ કારણ છે કે આ પડકારને નાટોના અસ્તિત્વ માટે અત્યાર સુધીનું સૌથી મોટું સંકટ માનવામાં આવી રહ્યું છે.

અમેરિકા નાટોનું સૌથી શક્તિશાળી સભ્ય છે. તે સંરક્ષણ પર સૌથી વધુ ખર્ચ કરે છે, સૌથી વધુ સૈનિકો અને શસ્ત્રો ધરાવે છે અને નાટોનું લશ્કરી કમાન્ડ પરંપરાગત રીતે અમેરિકન જનરલ પાસે રહ્યું છે. જો અમેરિકા આક્રમણ કરે છે અથવા કોઈ અલગ રસ્તો પસંદ કરે છે, તો નાટો ખૂબ જ નબળું પડી જશે અને યુરોપને પોતાની સુરક્ષાની જવાબદારી પોતાના ખભા પર લેવી પડશે. ગ્રીનલેન્ડનો મુદ્દો ફક્ત જમીનના ટુકડાનો મુદ્દો નથી. તે આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા, રાષ્ટ્રીય સાર્વભૌમત્વ અને નાટોના આત્માનો પ્રશ્ન બની ગયો છે. જો અમેરિકા દબાણ અથવા બળનો આશરો લે છે, તો નાટો એક સંગઠન તરીકે ટકી શકે છે, પરંતુ તેના પર રહેલો પરસ્પર વિશ્વાસ તૂટી શકે છે. આ જ કારણ છે કે ગ્રીનલેન્ડ, ડેનમાર્ક, યુરોપ અને ચીન જેવા દેશો પણ આ વિવાદને ફક્ત એક ટાપુના મુદ્દા તરીકે જ નહીં પરંતુ વૈશ્વિક વ્યવસ્થાની એક મોટી કસોટી તરીકે જોઈ રહ્યા છે.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ કોઈ પણ કિંમતે ગ્રીનલેન્ડને પોતાની સાથે જોડવા માંગે છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પનાં પગલાં સ્પષ્ટ કરે છે કે પૈસા હોય કે બળ, અમેરિકા ગ્રીનલેન્ડ પર પોતાનું શાસન સ્થાપિત ન કરે ત્યાં સુધી શાંત નહીં રહે. હવે પ્રશ્ન એ છે કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ કોઈ પણ કિંમતે ગ્રીનલેન્ડને પોતાની સાથે જોડવા કેમ માંગે છે? તેમને શેનો ડર છે? ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને ગ્રીનલેન્ડમાં ચીન અને રશિયાની સંડોવણીનો ડર છે. આ જ કારણે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ફરી એક વાર ગ્રીનલેન્ડ પર પોતાનો દાવો મજબૂત બનાવ્યો છે અને કહ્યું છે કે જો અમેરિકા ટાપુનો કબજો નહીં લે તો રશિયા કે ચીન બંનેમાંથી કોઈ એક કરશે. જો અમેરિકા ગ્રીનલેન્ડનો કબજો નહીં લે, તો તે અમેરિકન સુરક્ષા માટે ખતરો હશે.

ગ્રીનલેન્ડની આસપાસ દરેક જગ્યાએ રશિયન યુદ્ધજહાજો, ચીની યુદ્ધ જહાજો અને રશિયન સબમરીન હાજર હોય છે. અમેરિકા ગ્રીનલેન્ડને લશ્કરી અને વ્યૂહાત્મક દૃષ્ટિકોણથી મહત્ત્વપૂર્ણ માને છે. ગ્રીનલેન્ડનો થુલે બેઝ મિસાઇલ સંરક્ષણ અને અવકાશ દેખરેખ પૂરી પાડે છે. ભૂરાજકીય રીતે ગ્રીનલેન્ડ નાટોનો ભાગ છે, પરંતુ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ યુરોપિયન સાથીઓથી અસંતુષ્ટ છે. તેમણે આરોપ લગાવ્યો છે કે નાટોના દેશો મળીને ગ્રીનલેન્ડનું રક્ષણ કરી રહ્યા નથી.

- આ લેખમાં પ્રગટ થયેલાં વિચારો લેખકનાં પોતાના છે.

હવે એવા સમાચાર આવ્યા છે કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ ગ્રીનલેન્ડનાં લોકોને રોકડ રકમ ઓફર કરવા જઈ રહ્યા છે, જેથી તેઓ ગ્રીનલેન્ડને ડેનમાર્ક છોડીને અમેરિકાનો ભાગ બનાવવા માટે સંમત થાય

વડોદરા મહાનગરપાલિકા
www.vmc.gov.in
ઈ- ટેન્ડરીંગ જાહેરાત

વડોદરા મહાનગરપાલિકામાં યોગ્ય વિભાગ તેમજ યોગ્ય શ્રેણીમાં નોંધાયેલ માન્ય ઇજરદારો પાસેથી તથા સરકારી/અર્ધસરકારી સંસ્થાના નોંધાયેલા અનુભવી ઇજરદારો પાસેથી નીચે જણાવેલ કામ માટે મહોરબંધ ભાવપત્રો મંગાવવામાં આવે છે.

અ.નં.	પી.આર.ઓ. નંબર	વિભાગનું નામ	ડામની સંખ્યા	અંદાજિત રકમ
૧	૧૦૩૩/૨૫-૨૬	પાણી પુરવઠા પ્રોજેક્ટ	૦૧	૨૬,૯૭,૩૯૨/-
૨	૧૦૩૮/૨૫-૨૬	વરસાદી ગટર પ્રોજેક્ટ	૦૧	૧,૦૮,૨૬,૩૫૫/-

ઉપરોક્ત કામના ટેન્ડર ફોર્મ તથા વિસ્તૃત માહિતી જે તે સંબંધિત વિભાગમાંથી ઉપરોક્ત સૂચિત વેબસાઇટ પરથી મળી રહેશે. કોઇપણ ભાવપત્ર મંજૂર/નામંજૂર કરવાની અબાધિત સત્તા મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીની રહેશે.

પી.આર.ઓ.નં.૧૦૪૧/૨૦૨૫-૨૬ — જનસંપર્ક વિભાગ દ્વારા પ્રકાશિત

**નર્મદા